

Hallinnonalan ohje Suomen Valkoisen Ruusun ja Suomen Leijonan kunniamerkkiehdotusten valmistelusta

Suomen Valkoisen Ruusun (SVR) ja Suomen Leijonan (SL) ritarikuntien suurmestarina tasavallan presidentti antaa vuosittain itsenäisyyspäivänä 6.12. kunniamerkkejä kotimaisille siviilihenkilöille. Kunniamerkit annetaan ministerien tekemien esitysten perusteella.

Lisätietoja kunniamerkeistä sekä niiden ehdottamisesta löytyy Suomen Valkoisen Ruusun ja Suomen Leijonan ritarikuntien internetsivuilta (www.ritarikunnat.fi).

Kunniamerkkiehdotusten tekeminen

Opetus- ja kulttuuriministeriön alaisten virastojen ja laitosten on toimitettava 6.12. annettavia kunniamerkkejä koskevat ehdotuksensa ministeriölle viimeistään perjantaina 31.7.2021. Keskusviraston kautta ehdottaessa on huomioitava, että ehdotusten jättämisen määräaika on virastosta riippuen jo aikaisemmin kesällä tai keväällä.

Ehdotukset on tehtävä lomakkeelle, joka on tulostettavissa ritarikuntien internetsivuilta. Sivuilta löytyvät myös kattavat ohjeet lomakkeen täyttämiseksi.

Kunniamerkkiehdotus tulee osoittaa sille ministeriölle, jonka toimialaan kunniamerkin saajaksi ehdotetun henkilön ansioitunut toiminta kuuluu. Esimerkiksi peruskoulunopettajille ja papeille annettavia kunniamerkkejä koskevat ehdotukset eivät kaikki automaattisesti henkilöiden ammatin perusteella kuulu opetus- ja kulttuuriministeriölle. Ehdotuksen perustuessa esimerkiksi ansioituneeseen toimintaan raittiustyössä ehdotus kuuluu sosiaali- ja terveystieteiden ministeriölle, ja kunnalliselämässä ansioituneet puolestaan valtiovarainministeriölle.

Ehdotukset on eräissä tapauksissa tarkoituksenmukaisinta toimittaa opetus- ja kulttuuriministeriölle keskusvirastojen kautta. Esimerkiksi pappien ja muiden kirkollisten toimihenkilöiden ehdotukset toimitetaan ministeriölle Kirkkohallituksen kautta. Opetusalan henkilöstön ehdotukset toimitetaan aluehallintovirastoille, jotka toimittavat ne edelleen Opetushallitukseen. Tällaisia ovat muun muassa ammatilliseen ja aikuiskoulutukseen sekä varhaiskasvatukseen liittyvät ehdotukset. Kuntien nuoriso-, liikunta-, museo-, kirjasto- ja kulttuuritoiminnan ehdotukset toimitetaan niin ikään aluehallintovirastojen kautta. Ritarikunnat määrittävät ministeriöille lukumääräiset kiintiöt

ritarimerkeille, ansioristeille ja SVR:n mitaleille. Ministeriöt eivät saa ylittää omaa kiintiötään, jonka vuoksi ministeriössä joudutaan karsimaan osa ehdotuksista.

Osa kunniamerkeistä on maksullisia. Edetäkseen käsittelyssä ehdotuksen täytyy sisältää suostumus lunastusmaksuun. Merkkien lunastusmaksut käyvät ilmi ritarikuntien internetsivuilta. Ehdottajan tulee huomioida, että merkin saaja saattaa saada maksullisen merkin, vaikka ehdottaja olisi ehdottanut maksutonta merkkiä, jolloin lasku osoitetaan alkuperäiselle ehdottajalle. Vuoden 2018 alusta lukien myös ansioristit ovat olleet maksullisia muille kuin valtion palveluksessa oleville.

Lomakkeen täyttäminen

Kaikki nimet, myös entiset nimet, on mainittava ja henkilötunnuksen on oltava täydellinen. Lomakkeeseen on merkittävä selvästi, mitä kunniamerkkiä ehdotetaan (ks. liite). Annettavan kunniamerkin luokka riippuu saajan virka- tai muusta asemasta. Mikäli ehdotettavalle henkilölle on jo annettu kunniamerkki, hänelle ei voida antaa samaa tai arvoltaan alempaa merkkiä. Kunniakirjan kieleksi on valittava joko suomen tai ruotsin kieli. Jos kunniakirjan kieleksi valitaan ruotsi, ehdottajan tulee merkitä lomakkeeseen kielivalinnan lisäksi myös kunniakirjaan tuleva titteli ruotsiksi. Jos tittelin halutaan näkyvän ruotsiksi myös ritarikuntien sivuilla julkaistavassa palkittujen luettelossa, merkitään titteli myös virkakohtaan (C7) ruotsiksi.

Asianomaisen viimeisimmät tai oleellisimmat palvelussuhteet, palvelusajat ja luottamustoimet on mainittava. Työhistoriasta on käytävä ilmi tarvittava 10–15 vuoden työkokemus. Arvonimistä ja kunniamerkeistä mainitaan vain tasavallan presidentin antamat arvonimet ja kunniamerkit. Työssä osoitetun ansioituneisuuden lisäksi reservin upseerin arvo voi suunnata kunniamerkin tasoa. Siksi se on tärkeä mainita ehdotuksessa. Lomake on tulostettava kaksipuolisena ja siinä on oltava allekirjoitus ja nimenselvennys.

Ehdotusten perustelut ja edellytykset merkin antamiselle

Ehdotukset on perusteltava. "Yleisesti tunnetut ansiot" tai "pitkä ja ansiokas valtion palvelus" eivät käytännössä ole riittäviä perusteluita kunniamerkin antamiselle, vaan perustelun on oltava yksilöity. Ehdotusten tulee perustua henkilökohtaisiin ansioihin. Virka- ja palvelusvuosien pituus tai henkilön virka- tai muu asema eivät voi olla kunniamerkin antamisen perusteena. Kunniamerkkien antamisen edellytyksenä ovat merkittävät ansiot, joita asianomainen on osoittanut omalla ammattialallaan tai huomattavissa yhteiskunnallisissa tehtävissä. Ehdotukset on pyrittävä tekemään asianomaisen ollessa

vielä virassa tai toimessa ennen eläkkeelle siirtymistä. Perustelujen tulee mahtua lomakkeen toiselle sivulle. Ehdotukseen ei tule liittää liitteitä tai nimikirjanotteita. Liitteitä ei valitettavasti voida ottaa huomioon.

Edellisen kunniamerkin tai arvonimen antamisesta tulee olla kulunut seitsemän vuotta. Jos henkilölle on jo annettu kunniamerkki, tulee ehdotuksessa korostaa edellisen merkin jälkeisiä ansioita. Toisen kunniamerkin saaminen edellyttää aina saajan virka-aseman, toimenkuvan tai työtehtävän muuttumista entistä vaativammaksi ja henkilön erityistä ansioituneisuutta uusissa tehtävissään.

Ehdotukseen liitettävä saatekirje

Ehdotusten mukana on toimitettava saatekirje, josta ilmenevät seuraavat seikat:

- ehdottava taho yhteystietoineen
- ehdotettavien henkilöiden nimet kunniamerkkiluokittain (ks. liite)
- ehdottajan tulee sijoittaa merkin saajaksi ehdotettavat henkilöt kunkin kunniamerkkiluokan sisällä tärkeysjärjestykseen
- tieto siitä, noudetaanko annetut merkit ministeriöstä, vai postitetaanko ne ehdottajalle. Toivomme, että pääkaupunkiseudulla toimivat ehdottajat noutavat kunniamerkit ministeriöstä
- opetus- ja kulttuuriministeriö järjestää yhdessä ritarikuntien kanssa Pro Finlandia – mitalien luovutustilaisuuden. Tämän vuoksi Pro Finlandia –ehdokkaiden osalta pyydetään toimittamaan ehdokkaan yhteystiedot (postiosoite, puhelinnumero, sähköpostiosoite) luovutustilaisuuden järjestelyiden vuoksi.

Ehdotusten toimittaminen ministeriöön

Kunniamerkkiehdotuslomake sekä saatekirje toimitetaan yhtenä kappaleena viimeistään perjantaina 31.7.2021 osoitteeseen **opetus- ja kulttuuriministeriö, PL 29, 00023 Valtioneuvosto** tai virka-aikana valtioneuvoston jakelukeskukseen osoitteeseen Ritarikatu 2 B, 00170 Helsinki.

Toimenpiteet kunniamerkin kunniamerkin antamisen jälkeen

Luettelo 6.12. annettavista kunniamerkeistä julkaistaan kolme arkipäivää ennen itsenäisyyspäivää ritarikuntien internetsivuilla (www.ritarikunnat.fi).

Ministeriö huolehtii kunniamerkkien jakelusta. Tasavallan presidentin itsenäisyyspäivän juhlavastaanotolle kutsutut kunniamerkin saajat voivat kuitenkin noutaa merkin ritarikuntien kansliasta kolmen arkipäivän ajan ennen itsenäisyyspäivää kello 10:00 –15:45 välisenä aikana. Kunniamerkin noutajan on ehdottomasti sovittava tulostaan etukäteen sähköpostitse osoitteseen info@ritarikunnat.fi ritarikuntien kanslian kanssa siihen liittyvien valmistelujen ja Säätytalon kulunvalvonnan vuoksi. Mukana on oltava kutsu juhlavastaanotolle.

Kaikki annetut kunniamerkit, kunniakirjat ja kanto-ohjeet toimitetaan postitse ehdotuksen tehneille tahoille viimeistään tammikuun aikana. Jos saatekirjeessä on ilmoitettu ehdottajan noutavan kunniamerkin, ministeriö ilmoittaa ehdotuksen tehneelle noutojankohdan. Merkit lähetetään ministeriöstä sille taholle, joka on ehdottanut merkkiä. Jos esimerkiksi ehdotus toimitettiin ensin aluehallintoviraston ja sitten Opetushallituksen kautta, ministeriö lähettää merkin Opetushallitukselle, joka toimittaa sen jälleen aluehallintovirastoon ja aluehallintovirasto edelleen alkuperäiselle ehdottajalle. Poikkeuksena ovat henkilöt, jotka ovat saaneet kutsun itsenäisyyspäivän juhlavastaanotolle, sekä Pro Finlandia -mitalin saajat. Pro Finlandia -mitalin saaneille opetus- ja kulttuuriministeriö järjestää luovutustilaisuuden palkittujen sekä ministeriön ja ritarikuntien kanslian edustajien kesken.

Pyydämme huomioimaan, ettei kunniamerkkien luovutustilaisuuksia tule järjestää ennen joulua, sillä merkkejä ei poikkeustapauksissakaan voida luovuttaa kesken käsittelyprosessin. Ritarikuntien suosituksena on järjestää luovutustilaisuus 1. vuosineljänneksen kuluessa.

Suomen valkoisen ruusun ja Suomen leijonan ritarikuntien kunniamerkkien keskenäinen järjestys

Suomen Valkoisen Ruusun suurristi	SVR SR
Suomen Leijonan suurristi	SL SR
Suomen Valkoisen Ruusun I luokan komentajamerkki	SVR K I
Suomen Leijonan I luokan komentajamerkki	SL K I
Suomen Valkoisen Ruusun komentajamerkki	SVR K
Suomen Leijonan komentajamerkki	SL K
Suomen Valkoisen Ruusun I luokan ritarimerkki	SVR R I
Suomen Leijonan Pro Finlandia -mitali	SL PF
Suomen Leijonan I luokan ritarimerkki	SL R I
Suomen Valkoisen Ruusun ritarimerkki	SVR R
Suomen Leijonan ritarimerkki	SL R
Suomen Valkoisen Ruusun ansioristi	SVR Ar
Suomen Leijonan ansioristi	SL Ar
Suomen Valkoisen Ruusun I luokan mitali kultaristein	SVR M I kr
Suomen Valkoisen Ruusun I luokan mitali	SVR M I
Suomen Valkoisen Ruusun mitali	SVR M

Anvisning till förvaltningsområdet om beredning av ordensförslag för Finlands Vita Ros och Finlands Lejons orden

I egenskap av stormästare för Finlands Vita Ros' (FVR) och Finlands Lejons (FLO) ordnar förlänar republikens president årligen på självständighetsdagen den 6 december utmärkelsetecken till finländska civilpersoner. Utmärkelsetecknen förlänas på basis av framställningar som görs av ministrarna.

Mera information om utmärkelsetecken samt ansökan om dem finns på Finlands Vita Ros' och Finlands Lejons ordnars webbplats (www.ritarikunnat.fi).

Ordensförslag – förslag om utmärkelsetecken

Ämbetsverk och inrättningar som är underställda undervisnings- och kulturministeriet ska lämna sina förslag om utmärkelsetecken som förlänas den 6 december till ministeriet senast fredagen den 31 juli 2021. Observera att förslag som lämnas in via ett centralt ämbetsverk bör göras tidigare än så; beroende på vilket ämbetsverk det gäller antingen på våren eller i början av sommaren.

Ordensförslagen görs på en blankett i utskriftsformat på riddarordnarnas webbplats. På webbplatsen finns också detaljerade anvisningar om hur man fyller i blanketten.

Ett förslag om ett utmärkelsetecken ska sändas till det ministerium inom vars sektor den person som föreslås få utmärkelsetecknet har meriterat sig. Till exempel

utmärkelsetecken som förlänas grundskollärare och präster hör t.ex. inte automatiskt till undervisnings- och kulturministeriet p.g.a. deras yrke.

Om ordensförslaget t.ex. grundar sig på förtjänstfull verksamhet inom nykterhetsarbetet, hör förslaget till social- och hälsovårdsministeriet, och om det gäller en person som har utmärkt sig inom det kommunala livet till finansministeriet.

I vissa fall är det mest ändamålsenligt att sända ordensförslagen till undervisnings- och kulturministeriet via de centrala ämbetsverken. Förslag som gäller präster och andra kyrkliga tjänsteinnehavare sänds t.ex. till ministeriet via Kyrkostyrelsen.

Ordensförslag som gäller undervisningspersonal sänds till regionförvaltningsverken, som sänder dem vidare till Utbildningsstyrelsen. Hit hör bland annat förslag som hänför sig till yrkes- och vuxenutbildning samt småbarnspedagogik. Ordensförslag som hänför sig till kommunernas ungdoms-, motions- och idrotts-, musei-, biblioteks- och kulturverksamhet sänds likaså via regionförvaltningsverken.

Ordnarna fastställer kvoter för ministerierna gällande antalet riddartecken, förtjänstkors och FVR:s medaljer. Eftersom ministerierna inte får överskrida sin respektive kvot, blir de tvungna att gallra bort en del ordensförslag.

Somliga ordenstecken är avgiftsbelagda. För att förslaget ska gå vidare, bör det innehålla ett medgivande om att förslagsställaren betalar lösenavgiften. Avgifterna finns på ordenskapitlets webbplats www.ritarikunnat.fi. Den som gör ett ordensförslag bör beakta att den som får utmärkelsetecknet kan förlänas ett avgiftsbelagt ordenstecken, trots att den part som har gjort ordensförslaget föreslagit ett som är avgiftsfritt. I det här fallet skickas fakturan till den part som ursprungligen har gjort förslaget. Från och med ingången av 2018 har även förtjänstkors varit avgiftsbelagda för andra än de som är i statlig tjänst.

Ifyllande av blanketten

Alla punkter i blanketten ska fyllas i med omsorg. Alla namn, även tidigare namn, bör uppges och personbeteckningen ska vara fullständig. På blanketten ska tydligt anges vilket utmärkelsetecken som föreslås (se bilaga). Utmärkelsetecknets klass beror på mottagarens tjänsteställning eller annan ställning. Om personen i fråga redan har förlänats ett utmärkelsetecken, kan han eller hon inte förlänas ett utmärkelsetecken av samma eller lägre grad. Man kan välja mellan att få ordensdiplomet på svenska eller på finska. Om man väljer att få ordensdiplomet på svenska ska den som gör förslaget anteckna på blanketten förutom språket även titeln som kommer på ordensdiplomet på svenska. Om man vill att titeln anges på svenska även i förteckningen över mottagare av utmärkelsetecken som publiceras på ordenskapitlets webbplats ska titeln också antecknas på svenska vid punkten där tjänsten anges (C7).

Ifrågavarande persons senaste eller mest relevanta anställningsförhållanden, tjänstgöringstider och förtroendeuppdrag bör nämnas. Av personens arbetshistoria bör framgå att den omfattar de 10-15 års arbetserfarenhet som krävs. Bland titlar och utmärkelsetecken omnämns endast sådana som förlänats av republikens president. Utöver de meriter som personen visat i sitt yrke kan även

reservofficersgraden vara riktgivande för utmärkelsetecknets klass. Det är därför viktigt att den framgår.

Blanketten ska skrivas ut dubbelsidigt samt förses med underskrift och namnförtydligande.

Motivering till förslagen och förutsättningar för förlänande av utmärkelsetecken

Ordensförslagen ska motiveras. "Allmänt kända meriter" eller "långt och förtjänstfullt arbete i statens tjänst" räcker i praktiken inte till som motivering, utan ska specificeras. Förslagen ska grunda sig på personliga meriter. Antalet tjänsteår eller tjänstgöringsår eller personens tjänsteställning eller annan ställning utgör inte i sig en grund för förlänande av utmärkelsetecken. Som förutsättning för förlänande av utmärkelsetecken bör anges betydande meriter som personen i fråga har visat på sitt eget yrkesområde eller i betydelsefulla samhällliga uppgifter. Strävan bör vara att göra ordensförslaget medan personen i fråga fortfarande är kvar i sin tjänst eller sin befattning, dvs. innan han eller hon går i pension. Motiveringen ska rymmas på blankettens ena sida. Bifoga inga bilagor eller matrikelutdrag till förslagen. Bilagor kan tyvärr inte beaktas.

Det ska ha gått minst sju år sedan föregående utmärkelsetecken eller titel har förlänats ifrågavarande person. Om personen i fråga redan har förlänats ett utmärkelsetecken, bör meriterna sedan föregående utmärkelsetecken lyftas fram i förslaget. Erhållande av ett andra utmärkelsetecken förutsätter alltid att mottagarens tjänsteställning, befattningsbeskrivning eller arbetsuppgifter har blivit mera krävande och att personen i fråga har utmärkt sig på ett synnerligen förtjänstfullt sätt i de nya uppgifterna.

Följebrev som fogas till ett ordensförslag

Förslagen ska åtföljas av ett följebrev av vilket framgår följande:

- den part som gör ordensförslaget jämte kontaktuppgifter
- de föreslagna personernas namn enligt utmärkelsetecknets klasser (se bilagan)

- den som gör ordensförslagen ska placera de personer som föreslås få utmärkelsetecknen i prioritetsordning inom respektive klass
- uppgifter om huruvida de förlänade utmärkelsetecknen hämtas på ministeriet eller om de ska postas till den part som har gjort ordensförslaget. Vår förhoppning är att de parter som har gjort ett förslag och är verksamma inom huvudstadsregionen hämtar utmärkelsetecknen på ministeriet
- undervisnings- och kulturministeriet arrangerar tillsammans med ordnarna evenemanget för utdelning av Pro Finlandia-medaljen. I fråga om kandidaterna till Pro Finlandia-medaljen ombeds därför förslagsställaren uppge kandidatens kontaktuppgifter (postadress, telefonnummer, e-postadress), på grund av arrangemangen kring utdelningen.

Inlämnande av förslag till ministeriet

Ordensförslagsblanketten samt följebrevet sänds in i ett exemplar senast fredagen den 31 juli 2021 till **undervisnings- och kulturministeriet, PB 29, 00023 Statsrådet** eller lämnas in på statsrådets distributionscentral inom tjänstetid, adress Riddaregatan 2 B, 00170 Helsingfors.

Åtgärder efter att utmärkelsetecknet har beviljats

En förteckning över utmärkelsetecknen som förlänas den 6 december publiceras tre vardagar före självständighetsdagen på ordnarnas webbplats (www.ritarikunnat.fi).

Ministeriet ombesörjer utdelningen av utmärkelsetecknen. De som är inbjudna till republikens presidents mottagning på självständighetsdagen kan dock hämta sina utmärkelsetecknen på ordenskansliet kl. 10.00 - 15.45 under de tre vardagar som föregår självständighetsdagen. Den person som avhämtar ett utmärkelsetecknen på kansliet ska ovillkorligen meddela om detta i förväg per e-post (info@ritarikunnat.fi) dels p.g.a. de arrangemang som då krävs av kansliet, dels p.g.a. Ständerhusets registrering av besökare. Den avhämtande personen ska kunna visa upp en inbjudan till festmottagningen.

Samtliga förlänade utmärkelsetecknen, diplom och anvisningar om hur utmärkelsetecknen bärs skickas per post senast i januari till den part som har gjort ordensförslaget. Om det har uppgetts i följebrevet att den som gjort förslaget hämtar utmärkelsetecknet, meddelar ministeriet vid vilken tidpunkt det kan avhämtas. Ministeriet skickar utmärkelsetecknen till den part som har gjort ordensförslaget. Om det t.ex. gjorts via regionförvaltningsverket och

Utbildningsstyrelsen, skickar ministeriet utmärkelsetecknet till Utbildningsstyrelsen, som å sin sida skickar det till regionförvaltningsverket.

Undantag är personer som fått inbjudan till självständighetsdagsmottagningen, samt mottagare av Pro Finlandia-medaljen. För mottagare av Pro Finlandia-medaljen ordnar undervisnings- och kulturministeriet en ceremoni för pristagarna samt företrädare för ministeriet och ordenskansliet, där pristagarna belönas med medaljen.

Vi ber er avhålla er från att ordna evenemang där utmärkelsetecknen överläts före jul, eftersom utmärkelsetecknen inte ens i undantagsfall utlämnas medan behandlingsprocessen pågår. Ordenskapitlet rekommenderar att överlåtelseceremonin ordnas under första kvartalet.

Bilaga

Inbördes rangordning för Finlands Vita Ros och Finlands Lejons ordnars utmärkelsetecken

Storkorset av Finlands Vita Ros orden	FVR SK
Storkorset av Finlands Lejons orden	FLO SK
Kommendörstecknet av I klass av Finlands Vita Ros orden	FVR K I
Kommendörstecknet av I klass av Finlands Lejons orden	FLO K I
Kommendörstecknet av Finlands Vita Ros orden	FVR K
Kommendörstecknet av Finlands Lejons orden	FLO K
Riddartecknet av I klass av Finlands Vita Ros orden	FVR R I
Pro Finlandia-medaljen av Finlands Lejons orden	FLO PF
Riddartecknet av I klass av Finlands Lejons orden	FLO R I
Riddartecknet av Finlands Vita Ros orden	FVR R
Riddartecknet av Finlands Lejons orden	FLO R
Förtjänstkorset av Finlands Vita Ros orden	FVR Fk
Förtjänstkorset av Finlands Lejons orden	FLO Fk
Medalj av I klass med guldors av Finlands Vita Ros orden	FVR M I gk
Medalj av I klass av Finlands Vita Ros orden	FVR M I
Medalj av Finlands Vita Ros orden	FVR M